

USTAWA
z dnia 15 grudnia 2000 r.

**o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa
oraz urbanistów**

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1.

Ustawa określa organizację i zadania samorządów zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów, a także prawa i obowiązki członków tych samorządów.

Art. 2.

1. Wykonywanie zawodu architekta polega na współtworzeniu kultury przez projektowanie architektoniczne obiektów budowlanych, ich przestrzennego otoczenia oraz ich realizację, nadzorze nad procesem ich powstawania oraz na edukacji architektonicznej.
2. Wykonywanie zawodu inżyniera budownictwa polega na projektowaniu obiektów budowlanych, ich realizacji, nadzorze nad procesem ich powstawania, utrzymaniu tych obiektów oraz na edukacji w tym zakresie.
3. Wykonywanie zawodu urbanisty polega na projektowaniu zagospodarowania przestrzeni w skali regionalnej i lokalnej, zgodnie z wymaganiami ładu przestrzennego, ochrony wartości architektonicznych i krajobrazowych, z wymaganiami ochrony środowiska, racjonalności struktur osadniczych i sieci infrastruktury oraz na edukacji w tym zakresie.

Art. 3.

Samorzady zawodowe architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów, zwane dalej „samorządami zawodowymi”, tworzą członkowie zrzeszeni w izbach architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów.

Art. 4.

Samorzady zawodowe są niezależne w wykonywaniu swoich zadań i podlegają tylko przepisom prawa.

Art. 4a.

1. Ilekroć w ustawie jest mowa o państwach członkowskich rozumie się przez to państwa członkowskie Unii Europejskiej, Konfederację Szwajcarską oraz pań-

Opracowano na podstawie: Dz. U. z 2001 r. Nr 5, poz. 42, z 2002 r. Nr 23, poz. 221, Nr 153, poz. 1271, Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 124, poz. 1152, Nr 190, poz. 1864, z 2004 r. Nr 141, poz. 1492, z 2005 r. Nr 150, poz. 1247, z 2008 r. Nr 210, poz. 1321, z 2010 r. Nr 200, poz. 1326, z 2012 r. poz. 951.

stwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

2. Ilekroć w ustawie jest mowa o obywatelach państw członkowskich rozumie się przez to obywateli państw członkowskich, o których mowa w ust. 1, a także członków ich rodzin w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. Nr 144, poz. 1043 oraz z 2007 r. Nr 120, poz. 818) oraz obywateli państw trzecich posiadających zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1694, z późn. zm.¹⁾).

Art. 5.

1. Izby architektów zrzeszają osoby, które:

- 1) posiadają uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej, o której mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1, w zakresie określonym w art. 14 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2000 r. Nr 106, poz. 1126, Nr 109, poz. 1157 i Nr 120, poz. 1268), zwanej dalej „ustawą – Prawo budowlane”,
- 2) posiadają uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej do projektowania bez ograniczeń uzyskane przed dniem wejścia w życie ustawy – Prawo budowlane,
- 3) są obywatelami państw członkowskich, którzy nabyli kwalifikacje zawodowe do wykonywania działalności w budownictwie, równoznacznej wykonywaniu samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w dziedzinie architektury, odpowiadające wymaganiom określonym w pkt 1 i 2 oraz posiadają odpowiednią decyzję o uznaniu kwalifikacji zawodowych.

2. Izby inżynierów budownictwa zrzeszają osoby, które:

- 1) posiadają uprawnienia budowlane w specjalnościach, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 2–5 ustawy – Prawo budowlane,
- 2) posiadają uprawnienia budowlane w specjalności, o której mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo budowlane, w zakresie określonym w art. 14 ust. 3 pkt 2–4, ustawy – Prawo budowlane,
- 3) posiadają uprawnienia budowlane w zakresie odpowiadającym zakresowi specjalności, o których mowa w pkt 1 i 2, uzyskane przed dniem wejścia w życie ustawy – Prawo budowlane,
- 4) są obywatelami państw członkowskich, którzy nabyli kwalifikacje zawodowe do wykonywania działalności w budownictwie, równoznacznej wykonywaniu samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, odpowiadające wymaganiom określonym w pkt 1–3 oraz posiadają odpowiednią decyzję o uznaniu kwalifikacji zawodowych.

3. Izby urbanistów zrzeszają osoby, które:

- 1) posiadają uprawnienia urbanistyczne uzyskane na podstawie art. 51 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. Nr

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 120, poz. 818 i Nr 165, poz. 1170 oraz z 2008 r. Nr 70, poz. 416 i Nr 180, poz. 1112.

- 15, poz. 139 i Nr 41, poz. 412 i Nr 111, poz. 1279 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136), zwanej dalej „ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym”,
- 2) posiadają uprawnienia do projektowania w planowaniu przestrzennym uzyskane na podstawie ustawy z dnia 12 lipca 1984 r. o planowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1989 r. Nr 17, poz. 99, Nr 34, poz. 178 i Nr 35, poz. 192, z 1990 r. Nr 34, poz. 198 i Nr 87, poz. 505 oraz z 1993 r. Nr 47, poz. 212),
 - 3) posiadają dyplom ukończenia studiów wyższych o kierunkach architektura, urbanistyka lub gospodarka przestrzenna, a także doświadczenie zawodowe zdobyte w czasie dwuletniej pracy związanej z gospodarką przestrzenną,
 - 4) posiadają dyplom ukończenia studiów wyższych innych niż określone w pkt 3, które w obowiązującym programie nauczania realizują zagadnienia związane z architekturą i urbanistyką lub gospodarką przestrzenną w wymiarze co najmniej 90 godzin, uzupełnionych studiami podyplomowymi w zakresie planowania przestrzennego, urbanistyki lub gospodarki przestrzennej, a także doświadczenie zawodowe zdobyte w czasie trzyletniej pracy związanej z gospodarką przestrzenną,
 - 5) posiadają dyplom ukończenia studiów wyższych innych niż określone w pkt 3 i 4, uzupełnionych studiami podyplomowymi w zakresie planowania przestrzennego, urbanistyki lub gospodarki przestrzennej, mają doświadczenie zawodowe zdobyte w czasie trzyletniej pracy związanej z gospodarką przestrzenną, a także złożyły egzamin ze znajomości przepisów prawnych dotyczących gospodarki przestrzennej oraz praktycznego zastosowania wiedzy w zakresie urbanistyki,
 - 6) są obywatelami państw członkowskich, którzy nabyli kwalifikacje zawodowe do projektowania zagospodarowania przestrzeni i zagospodarowania przestrzennego w skali lokalnej i regionalnej, odpowiadające wymaganiom określonym w pkt 1–5 oraz posiadają odpowiednią decyzję o uznaniu kwalifikacji zawodowych.
4. Umowa międzynarodowa, zawarta na zasadzie wzajemności, może określić inny tryb zrzeszania osób w izbie urbanistów.
5. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wykaz dyplomów i innych dokumentów, wydawanych przez inne niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskie i potwierdzających posiadanie kwalifikacji do wykonywania zawodu architekta, o których mowa w ust. 1 pkt 3, oraz terminy, w których odbywało się kształcenie, uwzględniając obowiązujące w tym zakresie przepisy prawa Unii Europejskiej dotyczące uznawania kwalifikacji zawodowych architektów.

Art. 6.

1. Prawo wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie oraz samodzielnego projektowania przestrzeni w skali regionalnej i lokalnej lub kierowania zespołem prowadzącym takie projektowanie, przysługuje wyłącznie osobom wpisanym na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego.
2. Członek izby samorządu zawodowego podlega obowiązkowi ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody, które mogą wyniknąć w związku z wykonywaniem samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.
3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodaro-

wania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 2, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań.

Art. 7.

1. Izby architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów, zwane dalej „izbami”, mają osobowość prawną.
2. Działalność izb określają ich statuty.
3. Izby mogą prowadzić działalność gospodarczą, z wyłączeniem działalności polegającej na wykonywaniu usług w zakresie obsługi inwestycyjnej, projektowania architektonicznego, konstrukcyjno-budowlanego lub urbanistycznego, robót budowlanych oraz rzeczoznawstwa budowlanego.

Art. 8.

Do zadań samorządów zawodowych należy w szczególności:

- 1) sprawowanie nadzoru nad należyтым i sumiennym wykonywaniem zawodu przez członków izb,
- 2) reprezentowanie i ochrona interesów zawodowych swoich członków,
- 3) ustalanie zasad etyki zawodowej i nadzór nad jej przestrzeganiem,
- 4) nadawanie i pozbawianie uprawnień budowlanych w specjalnościach, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1–5 ustawy – Prawo budowlane, zwanych dalej „uprawnieniami budowlanymi”, uznawanie kwalifikacji zawodowych oraz nadawanie i pozbawianie tytułu rzeczoznawcy budowlanego,
- 5) przeprowadzanie egzaminów oraz potwierdzanie kwalifikacji osób, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 3–5,
- 6) współdziałanie z organami administracji rządowej i organami samorządu terytorialnego oraz z innymi samorządami zawodowymi i stowarzyszeniami zawodowymi,
- 7) opiniowanie minimalnych wymagań programowych w zakresie kształcenia zawodowego architektów, inżynierów budownictwa lub urbanistów oraz wnioskowanie w tych sprawach,
- 8) współdziałanie w doskonaleniu kwalifikacji zawodowych architektów, inżynierów budownictwa lub urbanistów,
- 9) zarządzanie majątkiem i działalnością gospodarczą samorządu zawodowego,
- 10) prowadzenie postępowań w zakresie odpowiedzialności zawodowej i dyscyplinarnej członków samorządów zawodowych,
- 11) opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących architektury, budownictwa lub zagospodarowania przestrzennego,
- 12) organizowanie i prowadzenie instytucji samopomocowych oraz innych form pomocy materialnej członkom samorządów zawodowych,
- 13) prowadzenie list członków samorządów zawodowych,
- 14) realizacja zadań statutowych.

Art. 8a. (uchylony).

Art. 9.

1. Jednostkami organizacyjnymi samorządów zawodowych są:
 - 1) Krajowa Izba Architektów, Krajowa Izba Inżynierów Budownictwa oraz Krajowa Izba Urbanistów, zwane dalej „Krajowymi Izbami”,
 - 2) okręgowe izby architektów, okręgowe izby inżynierów budownictwa oraz okręgowe izby urbanistów, zwane dalej „okręgowymi izbami”.
2. Okręgowe izby tworzą ich członkowie, których przynależność powstaje z chwilą uzyskania wpisu na listę członków okręgowej izby właściwej według miejsca zamieszkania.

Art. 10.

1. Siedzibą Krajowych Izb jest miasto stołeczne Warszawa.
2. Obszary działania okręgowych izb oraz ich siedziby ustalają właściwe Krajowe Izby, uwzględniając podział terytorialny państwa.

Art. 11.

1. Do postępowania w sprawach indywidualnych uregulowanych w ustawie, z wyjątkiem spraw dyscyplinarnych, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.
2. Rozstrzygnięcia organów w sprawach indywidualnych podpisują wszyscy członkowie składu orzekającego organu.

Art. 12.

1. Uchwały organów samorządów zawodowych są przesyłane odpowiedniom ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, w terminie 14 dni od dnia ich podjęcia.
2. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa może zaskarżyć, w terminie 30 dni od dnia otrzymania, uchwały organów okręgowych izb do właściwych organów Krajowych Izb, a uchwały organów Krajowych Izb do sądu administracyjnego.
3. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa może zwrócić się do właściwego Krajowego Zjazdu lub właściwej Krajowej Rady o podjęcie uchwały w określonej sprawie należącej do właściwości samorządu. Uchwała Krajowej Rady powinna być podjęta w terminie dwóch miesięcy, a uchwała Krajowego Zjazdu na najbliższym Zjeździe.

Art. 13.

Członek samorządu zawodowego ma czynne i bierne prawo wyborcze.

Rozdział 2
Okręgowe izby**Art. 14.**

1. Organami okręgowych izb są:

- 1) okręgowy zjazd izby,
- 2) okręgowa rada izby,
- 3) okręgowa komisja rewizyjna,
- 4) okręgowa komisja kwalifikacyjna,
- 5) okręgowy sąd dyscyplinarny,
- 6) okręgowy rzecznik odpowiedzialności zawodowej.

2. Kadencja organów okręgowych izb trwa 4 lata.

Art. 15.

1. Okręgowy zjazd izby jest najwyższym organem okręgowej izby.
2. Okręgowy zjazd izby stanowią członkowie okręgowej izby.
3. Jeżeli liczba członków okręgowej izby przekracza 200 osób, okręgowy zjazd izby stanowią delegaci wybrani w obwodach wyborczych.
4. Mandat delegata na okręgowy zjazd trwa przez okres kadencji organów okręgowej izby.
5. W okręgowym zjeździe izby, o których mowa w ust. 3, mogą uczestniczyć z głosem doradczym członkowie organów izby nie będący delegatami.

Art. 16.

1. Okręgowy zjazd izby zwoływany przez okręgową radę izby odbywa się jako sprawozdawczy co najmniej raz w roku, a jako zjazd sprawozdawczo-wyborczy co 4 lata.
2. Nadzwyczajny okręgowy zjazd izby zwołuje okręgowa rada izby z własnej inicjatywy lub na wniosek Krajowej Izby, okręgowej komisji rewizyjnej albo co najmniej 1/3 ogólnej liczby członków okręgowej izby.
3. Nadzwyczajny okręgowy zjazd izby zwołuje się w terminie 2 miesięcy od dnia wpływu wniosku o zwołanie zjazdu.

Art. 17.

1. Uchwały okręgowego zjazdu izby są podejmowane zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy liczby członków lub delegatów na okręgowy zjazd izby.
2. Wybory do organów okręgowych izb odbywają się w głosowaniu tajnym.

Art. 18.

Okręgowy zjazd izby:

- 1) ustala zasady gospodarki finansowej okręgowej izby oraz uchwała budżet okręgowej izby,
- 2) rozpatruje i zatwierdza sprawozdania z działalności okręgowej rady izby, okręgowej komisji rewizyjnej, okręgowej komisji kwalifikacyjnej, okręgowego sądu dyscyplinarnego i okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej,
- 3) udziela absolutorium okręgowej radzie izby,
- 4) ustala liczbę członków organów oraz szczegółowe zasady organizacji organów okręgowej izby i tryb ich działania,

- 5) wybiera przewodniczących i członków organów okręgowej izby, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 2–5, oraz okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej,
- 6) wybiera delegatów na Krajowy Zjazd Izby,
- 7) odwołuje członków organów izby przed upływem kadencji,
- 8) podejmuje uchwały w innych sprawach objętych zakresem działania izby.

Art. 19.

1. Okręgowa rada izby wykonuje zadania samorządu zawodowego na obszarze działania izby, w okresie między zjazdami, w szczególności:
 - 1) kieruje działalnością okręgowej izby,
 - 2) wykonuje uchwały okręgowego zjazdu izby,
 - 3) dokonuje podziału obszaru działania okręgowej izby na obwody wyborcze i ustala liczbę delegatów na okręgowy zjazd,
 - 4) sporządza sprawozdania z wykonania budżetu,
 - 5) składa okręgowemu zjazdowi izby oraz Krajowej Radzie Izby sprawozdania ze swojej działalności,
 - 6) wykonuje zadania zlecone przez Krajową Izbę,
 - 7) reprezentuje samorząd zawodowy przed organami administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz właściwymi stowarzyszeniami zawodowymi,
 - 8) prowadzi listę członków okręgowej izby,
 - 9) występuje do okręgowego sądu dyscyplinarnego o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego oraz prowadzi sprawy z zakresu odpowiedzialności zawodowej,
 - 10) prowadzi rejestr ukaranych z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków okręgowej izby.
2. Okręgowa rada izby podejmuje uchwałę w sprawie wpisu na listę członków okręgowej izby oraz skreślenia z listy lub zawieszenia w prawach członka.
3. Uchwała rady okręgowej izby w sprawie wpisu na listę członków powinna być podjęta w ciągu 2 miesięcy od dnia złożenia wniosku o wpis.
4. Od uchwały, o której mowa w ust. 2, służy odwołanie do Krajowej Rady Izby w terminie 30 dni od daty doręczenia uchwały.
5. Od uchwały, o której mowa w ust. 2, oraz w wypadku nie podjęcia uchwały przez radę okręgową izby w ciągu 2 miesięcy od dnia złożenia wniosku o wpis lub nie podjęcia uchwały przez Krajową Radę Izby w ciągu 2 miesięcy od dnia doręczenia odwołania, zainteresowanemu służy skarga do sądu administracyjnego.

Art. 19a.

Właściwa okręgowa rada izby architektów, inżynierów budownictwa lub urbanistów wydaje członkom izby:

- 1) zaświadczenie o członkostwie w izbie;
- 2) zaświadczenie potwierdzające posiadanie kwalifikacji zgodnych z wymaganiami wynikającymi z przepisów prawa Unii Europejskiej oraz że posiadany dyplom ukończenia studiów wyższych odpowiada dokumentom poświadczającym posiadanie kwalifikacji zawodowych architekta, wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej;

- 3) zaświadczenie potwierdzające posiadanie kwalifikacji do wykonywania zawodu inżyniera budownictwa lub urbanisty na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) inne zaświadczenia wymagane przez właściwe organy państw członkowskich, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej.

Art. 20.

1. Okręgowa rada izby urbanistów zawiadamia w terminie 30 dni ministra właściwego do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa o każdej uchwale o wpisie na listę członków izby albo o odmowie wpisu.
2. Wpis na listę członków izby uważa się za dokonany, jeżeli minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa nie sprzeciwi się wpisowi w terminie 30 dni od otrzymania uchwały wraz z aktami osobowymi wpisanego. Sprzeciw wymaga uzasadnienia.
3. Sprzeciw, o którym mowa w ust. 2, może być zaskarżony przez zainteresowanego lub okręgową radę izby do sądu administracyjnego w terminie 30 dni od daty doręczenia sprzeciwu.

Art. 20a.

1. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta, inżyniera budownictwa lub urbanisty, który prowadzi zgodnie z prawem działalność w zakresie tego zawodu w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim ma prawo do tymczasowego i okazjonalnego wykonywania zawodu odpowiednio architekta, inżyniera budownictwa lub urbanisty na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwanego dalej „świadczaniem usług transgranicznych”, bez konieczności uznawania kwalifikacji zawodowych, z zastrzeżeniem wymogów określonych w ust. 2–11.
2. Przed rozpoczęciem świadczenia usług transgranicznych po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej architekt, inżynier budownictwa lub urbanista przedkłada właściwej okręgowej radzie izby, właściwej ze względu na miejsce zamierzonego wykonywania czynności, pisemne oświadczenie o zamiarze świadczenia danej usługi, zawierające następujące informacje:
 - 1) o rodzaju czynności zawodowych, jakie zamierza wykonywać, oraz o miejscu i przybliżonym terminie ich rozpoczęcia, jeżeli ich określenie jest możliwe;
 - 2) o posiadanym ubezpieczeniu lub innych środkach indywidualnego lub zbiorowego ubezpieczenia w odniesieniu do odpowiedzialności zawodowej.
3. Architekt, inżynier budownictwa lub urbanista jest obowiązany dołączyć do oświadczenia, o którym mowa w ust. 2, następujące dokumenty, w przypadku świadczenia usług transgranicznych po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz w przypadku istotnej zmiany sytuacji potwierdzonej tymi dokumentami:
 - 1) dokument potwierdzający obywatelstwo;
 - 2) zaświadczenie wydane przez właściwy organ państwa członkowskiego, że architekt, inżynier budownictwa lub urbanista wykonuje faktycznie i zgodnie z prawem zawód lub działalność w tym państwie członkowskim oraz że w momencie składania zaświadczenia nie obowiązuje go zakaz, nawet tymczasowy, wykonywania zawodu lub działalności;

- 3) dokumenty potwierdzające kwalifikacje zawodowe.
4. Architekt, inżynier budownictwa lub urbanista, o którym mowa w ust. 1, zamierzający świadczyć usługi transgraniczne w kolejnych latach, przedkłada oświadczenie, o którym mowa w ust. 2, ponownie raz w roku.
5. Świadczenie usług transgranicznych podlega każdorazowo indywidualnej ocenie dokonywanej przez właściwą okręgową radę izby, przy uwzględnieniu w szczególności długości, częstotliwości, regularności oraz ciągłości usługi.
6. Właściwa okręgowa rada izby dokonuje tymczasowego wpisu na listę członków izby osób, o których mowa w ust. 1. Wpis ten jest dokonywany nieodpłatnie po złożeniu oświadczenia, o którym mowa w ust. 2, i nie może powodować utrudnień lub opóźnień w świadczeniu usług transgranicznych.
7. Architekt, inżynier budownictwa lub urbanista, o którym mowa w ust. 1, nie ma obowiązku rejestracji swojej działalności w systemie ubezpieczeń społecznych w celu dokonywania rozliczeń związanych z transgranicznym świadczeniem usług na rzecz osób ubezpieczonych. Architekt, inżynier budownictwa lub urbanista jest obowiązany poinformować właściwy ze względu na miejsce ich wykonywania oddział Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o świadczeniu usługi transgranicznej przed jej rozpoczęciem, a w nagłych wypadkach – po zakończeniu jej świadczenia.
8. Architekt, inżynier budownictwa lub urbanista świadczący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługi transgraniczne podlega przepisom regulującym wykonywanie zawodu odpowiednio architekta, inżyniera budownictwa lub urbanisty na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które są bezpośrednio związane z ochroną i bezpieczeństwem konsumentów, w tym przepisom odnoszącym się do definicji zawodu, używania tytułów zawodowych i poważnych uchybień zawodowych, z zastrzeżeniem ust. 9.
9. Inżynier budownictwa lub urbanista świadczący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługi transgraniczne posługuje się tytułem zawodowym nadanym w państwie członkowskim, w którym uzyskał kwalifikacje do wykonywania tego zawodu.
10. Właściwa okręgowa rada izby może zwracać się do właściwych organów państwa członkowskiego o przedstawienie informacji potwierdzających, że architekt, inżynier budownictwa lub urbanista wykonuje działalność zgodnie z prawem, w sposób należyty oraz że nie zostały na niego nałożone kary dyscyplinarne lub sankcje karne związane z wykonywaniem zawodu lub prowadzeniem działalności.
11. Właściwa okręgowa rada izby na wniosek właściwego organu państwa członkowskiego innego niż Rzeczypospolita Polska, udostępnia informacje, o których mowa w ust. 10, oraz informacje niezbędne przy rozpatrywaniu skargi złożonej na architekta, inżyniera budownictwa lub urbanistę przez usługobiorcę.

Art. 21.

1. W skład prezydium okręgowej rady izby wchodzi przewodniczący oraz wybrani przez okręgową radę spośród jej członków: zastępcy przewodniczącego, sekretarz, skarbnik i członkowie.
2. Prezydium okręgowej rady izby reprezentuje okręgową radę na zewnątrz i działa w jej imieniu w sprawach określonych regulaminem rady.
3. Oświadczenia woli w imieniu okręgowej rady izby składają co najmniej dwaj członkowie prezydium, w tym przewodniczący lub zastępca.

Art. 22.

W posiedzeniach okręgowej rady izby i prezydium mogą brać udział z głosem doradczym:

- 1) przewodniczący:
 - a) okręgowej komisji rewizyjnej,
 - b) okręgowej komisji kwalifikacyjnej,
 - c) okręgowego sądu dyscyplinarnego,
- 2) okręgowy rzecznik odpowiedzialności zawodowej,
- 3) inne zaproszone osoby, a w szczególności przedstawiciele stowarzyszeń zawodowych.

Art. 23.

Okręgowa komisja rewizyjna:

- 1) kontroluje działalność statutową, finansową i gospodarczą okręgowej izby,
- 2) składa sprawozdania okręgowemu zjazdowi izby i Krajowej Komisji Rewizyjnej,
- 3) występuje z wnioskiem o udzielenie absolutorium okręgowej radzie izby.

Art. 24.

1. Okręgowa komisja kwalifikacyjna:

- 1) prowadzi postępowania kwalifikacyjne w sprawach nadawania uprawnień budowlanych, zwane dalej „postępowaniami kwalifikacyjnymi”,
 - 2) przeprowadza egzaminy w sprawach nadawania uprawnień budowlanych i wydaje decyzje o nadaniu tych uprawnień, z zastrzeżeniem art. 33 pkt 9,
 - 3) przeprowadza egzamin oraz potwierdza kwalifikacje osób, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 3–5, z zastrzeżeniem art. 33 pkt 8,
 - 4) przesyła decyzje o nadaniu uprawnień budowlanych do okręgowej rady izby oraz do centralnego rejestru, o którym mowa w art. 88a pkt 3 lit. a ustawy – Prawo budowlane,
 - 5) prowadzi rejestr osób, którym nadała uprawnienia budowlane,
 - 6) dokonuje, co najmniej raz w roku, analizy przeprowadzonych postępowań kwalifikacyjnych,
 - 7) sporządza opinie dla okręgowego sądu dyscyplinarnego w sprawach z zakresu odpowiedzialności zawodowej członków okręgowej izby architektów oraz inżynierów budownictwa,
 - 8) składa sprawozdania ze swojej działalności okręgowemu zjazdowi izby i Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej.
2. Od decyzji, o których mowa w ust. 1 pkt 2, przysługuje odwołanie do Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej w terminie 14 dni od dnia jej otrzymania.
 3. Zainteresowany może zaskarżyć uchwałę, o której mowa w ust. 1 pkt 3, do Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej w terminie 14 dni od dnia jej otrzymania.

Art. 25.

1. Okręgowy sąd dyscyplinarny rozpatruje sprawy z zakresu odpowiedzialności zawodowej określonej w ustawie – Prawo budowlane oraz sprawy dyscyplinarne

- członków okręgowej izby wniesione przez okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej lub okręgową radę izby.
2. Okręgowy sąd dyscyplinarny orzeka w składzie trzyosobowym.
 3. Okręgowy sąd dyscyplinarny orzeka o zatarciu kary, o której mowa w art. 101 ust. 1 ustawy – Prawo budowlane.
 4. Okręgowy sąd dyscyplinarny dokonuje, co najmniej raz w roku, analizy przeprowadzonych postępowań w sprawach odpowiedzialności zawodowej członków izb architektów oraz inżynierów budownictwa i dyscyplinarnej członków izby oraz składa okręgowemu zjazdowi izby i Krajowemu Sądowi Dyscyplinarnemu roczne i kadencyjne sprawozdania ze swojej działalności.

Art. 26.

Okręgowy rzecznik odpowiedzialności zawodowej:

- 1) prowadzi postępowania wyjaśniające oraz sprawuje funkcje oskarżyciela w sprawach z zakresu odpowiedzialności zawodowej członków izb architektów oraz inżynierów budownictwa i dyscyplinarnej członków okręgowej izby,
- 2) składa odwołania od orzeczeń okręgowego sądu dyscyplinarnego w sprawach, o których mowa w pkt 1, do Krajowego Sądu Dyscyplinarnego, a od orzeczeń Krajowego Sądu Dyscyplinarnego składa odwołania do właściwego sądu apelacyjnego w zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej albo skargę do sądu administracyjnego w zakresie odpowiedzialności zawodowej członków izb architektów oraz inżynierów budownictwa,
- 3) składa okręgowemu zjazdowi izby i Krajowemu Rzecznikowi Odpowiedzialności Zawodowej roczne i kadencyjne sprawozdania ze swojej działalności.

Rozdział 3 Krajowe Izby

Art. 27.

Najwyższymi jednostkami organizacyjnymi samorządów zawodowych są Krajowe Izby.

Art. 28.

1. Organami Krajowych Izb są:
 - 1) Krajowy Zjazd Izby,
 - 2) Krajowa Rada Izby,
 - 3) Krajowa Komisja Rewizyjna,
 - 4) Krajowa Komisja Kwalifikacyjna,
 - 5) Krajowy Sąd Dyscyplinarny,
 - 6) Krajowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej.
2. Kadencja organów Krajowych Izb trwa 4 lata.

Art. 29.

1. Krajowy Zjazd Izby jest najwyższym organem Krajowej Izby.

2. Krajowy Zjazd Izby stanowią delegaci wybrani przez okręgowe zjazdy izb.
3. W Krajowym Zjeździe Izby biorą udział z głosem doradczym nie będący delegatami członkowie ustępujących organów Krajowej Izby, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 2–6.
4. Krajowa Rada Izby określa zasady ustalania liczby delegatów z okręgowych izb na Krajowy Zjazd Izby.
5. Krajowa Rada Izby zwołuje Krajowy Zjazd Izby, co najmniej raz w roku jako sprawozdawczy, a co 4 lata jako sprawozdawczo-wyborczy.
6. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Izby zwołuje Krajowa Rada Izby z własnej inicjatywy lub na wniosek Krajowej Komisji Rewizyjnej, co najmniej 1/3 ogólnej liczby członków okręgowych rad izb, co najmniej 1/5 wszystkich członków okręgowych izb albo ministra właściwego do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa.
7. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Izby powinien być zwołany w terminie 2 miesięcy od dnia wpływu wniosku o zwołanie zjazdu.

Art. 30.

1. Uchwały Krajowego Zjazdu Izby są podejmowane zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy liczby delegatów na Krajowy Zjazd Izby.
2. Wybory do organów Krajowej Izby odbywają się w głosowaniu tajnym.
3. Krajowy Zjazd może uchwalić tajność obrad na wniosek co najmniej 1/3 delegatów Krajowego Zjazdu Izby.

Art. 31.

Krajowy Zjazd Izby:

- 1) ustala liczbę członków organów Krajowej Izby,
- 2) wybiera Prezesa i członków Krajowej Rady Izby,
- 3) wybiera przewodniczącego i członków organów Krajowej Izby, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 3–5, oraz Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej,
- 4) ustala zasady gospodarki finansowej Krajowej Izby oraz uchwała jej budżet,
- 5) uchwała statut i regulaminy określające organizację organów izby i tryb ich działania,
- 6) uchwała regulamin wyborów do organów izby,
- 7) ustala wysokość i sposób uiszczania składek członkowskich i innych opłat na rzecz izby oraz zasady ich podziału,
- 8) ustala zasady prowadzenia listy członków izby,
- 9) udziela absolutorium Krajowej Radzie Izby,
- 10) uchwała, po zasięgnięciu opinii stowarzyszeń zawodowych, zasady etyki zawodowej,
- 11) ustala program działania samorządu zawodowego,
- 12) rozpatruje i zatwierdza sprawozdania z działalności Krajowej Rady Izby, Krajowej Komisji Rewizyjnej, Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej, Krajowego Sądu Dyscyplinarnego i Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej.

Art. 32.

1. W skład Krajowej Rady Izby wchodzi Prezes i członkowie wybrani przez Krajowy Zjazd Izby.
2. Prezydium Krajowej Rady Izby stanowią Prezes i wybrani przez Krajową Radę Izby spośród jej członków: wiceprezesi, sekretarz, skarbnik i członkowie.
3. Prezydium Krajowej Rady Izby działa w imieniu Krajowej Rady Izby w sprawach określonych regulaminem Rady.
4. Oświadczenia woli w imieniu Krajowej Rady Izby składają przynajmniej dwaj członkowie prezydium, w tym Prezes lub wiceprezes.

Art. 33.

Krajowa Rada Izby kieruje działalnością samorządu zawodowego między Krajowymi Zjazdami, a w szczególności:

- 1) wykonuje uchwały Krajowego Zjazdu Izby,
- 2) koordynuje i nadzoruje działalność okręgowych rad izb,
- 3) reprezentuje członków izby,
- 4) wspiera podnoszenie kwalifikacji zawodowych członków izb,
- 5) opracowuje projekt regulaminu wyborów do organów izby,
- 6) uchwała regulamin postępowania kwalifikacyjnego w sprawach nadawania uprawnień budowlanych i tytułu rzeczoznawcy budowlanego,
- 7) uchwała regulamin określający sposób i tryb przeprowadzania egzaminu, o którym mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5, rodzaje prac związanych z gospodarką przestrzenną i sposób dokumentowania przygotowania zawodowego osób ubiegających się o przynależność do izby urbanistów,
- 8) podejmuje uchwały potwierdzające kwalifikacje osób, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 6 i ust. 4, i zobowiązuje okręgową izbę urbanistów, wskazaną przez zainteresowanego, do dokonania wpisu na listę członków,
- 9) wydaje, po przeprowadzeniu postępowania weryfikacyjnego, decyzję w sprawie uprawnień budowlanych, w stosunku do osób, o których mowa w art. 12a ustawy – Prawo budowlane, a w wypadku nadania uprawnień budowlanych zobowiązuje okręgową izbę, wskazaną przez zainteresowanego, do dokonania wpisu na listę członków,
- 10) dokonuje kontroli uchwał okręgowych rad izb w zakresie zgodności z prawem, uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy,
- 11) opiniuje projekty aktów normatywnych dotyczących architektury, budownictwa lub zagospodarowania przestrzennego,
- 12) składa sprawozdanie ze swojej działalności Krajowemu Zjazdowi Izby,
- 13) reprezentuje samorząd wobec organów władzy publicznej oraz organizacji społecznych, zawodowych, samorządowych i innych,
- 14) prowadzi bieżące sprawy Krajowej Izby,
- 15) uchyla uchwały okręgowych rad izb sprzeczne z prawem lub uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy,
- 16) zobowiązuje okręgową radę izby do podjęcia uchwały w określonej sprawie należącej do zakresu działania tej rady, w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały Krajowej Rady Izby, niepodjęcie przez okręgową radę izby w

powyższym terminie stosownej uchwały upoważnia do jej podjęcia Krajową Radę Izby,

- 17) przedstawia odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw architektury i budownictwa lub ministrowi właściwemu do spraw gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej coroczne informacje o działalności Krajowej Izby,
- 18) ustala wzory pieczęci organów samorządu zawodowego.

Art. 33a.

1. Właściwa Krajowa Rada Izby wszczyna postępowanie w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych architekta, inżyniera budownictwa lub urbanisty na wniosek obywatela państwa członkowskiego.
2. Właściwa Krajowa Rada Izby zawiadamia wnioskodawcę o otrzymaniu wniosku w terminie miesiąca od dnia jego otrzymania. W przypadku stwierdzenia braków formalnych wzywa do jego uzupełnienia.
3. Postępowanie w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych architekta, inżyniera budownictwa lub urbanisty kończy się wydaniem decyzji, nie później niż w terminie trzech miesięcy od dnia złożenia przez wnioskodawcę wszystkich niezbędnych dokumentów, z zastrzeżeniem art. 33d.
4. Wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawiera:
 - 1) imię, nazwisko, datę i miejsce urodzenia oraz obywatelstwo wnioskodawcy;
 - 2) nazwę państwa członkowskiego, w którym wnioskodawca uzyskał kwalifikacje zawodowe architekta, inżyniera budownictwa albo urbanisty;
 - 3) określenie zawodu albo działalności wraz z określeniem formy, w jakiej działalność ma być wykonywana;
 - 4) wskazanie dyplomów, świadectw i innych dokumentów potwierdzających posiadane kwalifikacje i uprawnienia.
5. Do wniosku dołącza się następujące dokumenty:
 - 1) dokument potwierdzający obywatelstwo danej osoby;
 - 2) dokumenty potwierdzające kwalifikacje zawodowe architekta, inżyniera budownictwa albo urbanisty oraz – w przypadku, gdy jest to wymagane – zaświadczenie o doświadczeniu zawodowym danej osoby;
 - 3) zaświadczenie wydane przez właściwy organ państwa członkowskiego, że architektowi, inżynierowi budownictwa albo urbaniście nie zawieszono prawa do wykonywania działalności bądź nie zakazano mu wykonywania zawodu, złożone nie później niż 3 miesiące od daty jego wydania.
6. W przypadku, gdy właściwy organ państwa członkowskiego nie wydaje dokumentów, o których mowa w ust. 5 pkt 3, dopuszcza się zastąpienie ich pisemnym oświadczeniem złożonym przez wnioskodawcę do właściwej Krajowej Rady Izby.
7. Wniosek w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych architekta, inżyniera budownictwa lub urbanisty składa się w języku polskim. W toku tego postępowania pisma i dokumenty składa się w języku polskim albo wraz z tłumaczeniem na język polski.
8. Tłumaczenie na język polski nie jest wymagane w przypadku dokumentów potwierdzających dane, o których mowa w ust. 5 pkt 1.
9. W przypadku uzasadnionych wątpliwości dotyczących autentyczności dyplomów, świadectw lub innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji do wykonywania zawodu architekta, inżyniera budownictwa lub urbanisty

wydawanych przez właściwe organy państwa członkowskiego innego niż Rzeczpospolita Polska, lub w przypadku uzasadnionych wątpliwości dotyczących spełnienia wymogów w zakresie kształcenia, określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej, właściwa Krajowa Rada Izby zwraca się do tych organów o potwierdzenie autentyczności dokumentów lub potwierdzenie spełnienia wymogów w zakresie kształcenia.

10. Właściwa Krajowa Rada Izby wydaje decyzję o uznaniu kwalifikacji zawodowych po spełnieniu warunków określonych w ustawie oraz zobowiązuje okręgową izbę wskazaną przez zainteresowanego do dokonania wpisu na listę członków w przypadku, gdy osoba ta posiada znajomość języka polskiego w mowie i piśmie w zakresie niezbędnym do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.

Art. 33b.

1. Jeżeli właściwa Krajowa Rada Izby albo właściwa okręgowa rada izby posiadają informacje dotyczące postępowań dyscyplinarnych lub nałożonych sankcji karnych lub innych ważnych okoliczności, które mogą wywierać wpływ na wykonywanie zawodu architekta, inżyniera budownictwa lub urbanisty informują o tym zdarzeniu właściwe organy państwa członkowskiego, innego niż Rzeczpospolita Polska.
2. Właściwa Krajowa Rada Izby oraz właściwa okręgowa rada izby mają obowiązek:
 - 1) dokonania weryfikacji informacji, o których mowa w ust. 1, o które występują właściwe organy państwa członkowskiego;
 - 2) informowania o wynikach weryfikacji, o której mowa w pkt 1, właściwe organy państwa członkowskiego.
3. Właściwa Krajowa Rada Izby albo właściwa okręgowa rada izby, na wniosek właściwych organów państwa członkowskiego innego niż Rzeczpospolita Polska, w odniesieniu do osób będących członkami izby, potwierdza autentyczność dyplomów, świadectw lub innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji do wykonywania zawodu architekta, inżyniera budownictwa lub urbanisty albo spełnienie wymagań w zakresie kształcenia, określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej.
4. Właściwa Krajowa Rada Izby oraz właściwa okręgowa rada izby zapewniają poufność wymienianych informacji.

Art. 33c.

1. Architekt, inżynier budownictwa lub urbanista będący obywatelem państwa członkowskiego ma prawo posługiwania się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oryginalnym tytułem określającym wykształcenie, uzyskanym w państwie członkowskim, lub jego skrótem w języku tego państwa.
2. Właściwa Krajowa Rada Izby może wymagać, aby tytuł określający wykształcenie był opatrzony informacją dotyczącą nazwy i siedziby instytucji albo komisji egzaminacyjnej, która ten tytuł nadała.
3. Jeżeli tytuł, o którym mowa w ust. 1, określający wykształcenie lub jego skrót może być mylony z tytułem używanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dla którego uzyskania wymagane jest dodatkowe szkolenie lub kształcenie, którego architekt, inżynier budownictwa lub urbanista nie posiada, właściwa Krajowa Rada Izby może wymagać, aby osoba taka posługiwała się posiadany tytułem w formie określonej przez właściwą Krajową Radę Izby.

Art. 33d.

1. Krajowa Rada Izby Architektów, rozpatrując wniosek obywatela państwa członkowskiego w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych, który nie spełnia wymagań określonych w niniejszej ustawie, stosuje odpowiednio przepisy ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 63, poz. 394).
2. W zakresie nieuregulowanym niniejszą ustawą, do zasad uznawania kwalifikacji zawodowych lub świadczenia usług transgranicznych stosuje się przepisy, o których mowa w ust. 1.
3. Przepisy, o których mowa w ust. 1, mają zastosowanie również w przypadku wniosku w sprawie uznania kwalifikacji obywatela państwa członkowskiego nabytych na terytorium państwa innego niż państwo członkowskie.

Art. 34.

W posiedzeniach Krajowej Rady Izby i jej prezydium mają prawo uczestniczyć z głosem doradczym przewodniczący: Krajowej Komisji Rewizyjnej, Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej, Krajowego Sądu Dyscyplinarnego, okręgowych rad izb, Krajowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej, przedstawiciel ministra właściwego do spraw architektury i budownictwa lub ministra właściwego do spraw gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej i inne zaproszone osoby.

Art. 35.

1. Krajowa Komisja Rewizyjna:
 - 1) kontroluje statutową, finansową i gospodarczą działalność Krajowej Izby,
 - 2) przedstawia sprawozdanie z działalności kontrolnej Krajowemu Zjazdowi Izby,
 - 3) sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych komisji rewizyjnych,
 - 4) występuje z wnioskiem o udzielenie absolutorium Krajowej Radzie Izby.
2. Krajowa Komisja Rewizyjna uchyla uchwały okręgowych komisji rewizyjnych sprzeczne z prawem lub uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy.

Art. 36.

1. Krajowa Komisja Kwalifikacyjna w szczególności:
 - 1) prowadzi postępowanie odwoławcze i wydaje decyzje w drugiej instancji w sprawach, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 2 i 3,
 - 2) opracowuje zestawy pytań egzaminacyjnych,
 - 3) wydaje decyzje w sprawie nadania tytułu rzeczoznawcy budowlanego, o których mowa w art. 15 ust. 2 ustawy – Prawo budowlane,
 - 4) dokonuje, co najmniej raz do roku, analizy przeprowadzonych postępowań kwalifikacyjnych w sprawach nadawania uprawnień budowlanych i rzeczoznawstwa budowlanego,
 - 5) sporządza opinie dla Krajowego Sądu Dyscyplinarnego w sprawach z zakresu odpowiedzialności zawodowej członków izb architektów oraz inżynierów budownictwa,
 - 6) składa Krajowemu Zjazdowi Izby sprawozdanie ze swojej działalności,

- 7) sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych komisji kwalifikacyjnych.
2. Krajowa Komisja Kwalifikacyjna uchyla uchwały okręgowych komisji kwalifikacyjnych sprzeczne z prawem lub uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy.
3. Decyzje, o których mowa w ust. 1 pkt 1, są decyzjami ostatecznymi, od których przysługuje skarga do sądu administracyjnego w terminie 30 dni od daty ich otrzymania.

Art. 37.

1. Krajowy Sąd Dyscyplinarny:

- 1) rozpatruje odwołania od orzeczeń okręgowych sądów dyscyplinarnych,
 - 2) rozpatruje jako sąd pierwszej instancji sprawy członków organów Krajowej Izby i okręgowych izb z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej oraz z zakresu odpowiedzialności zawodowej członków izb architektów oraz inżynierów budownictwa,
 - 3) dokonuje, co najmniej raz do roku, analizy postępowań z zakresu odpowiedzialności zawodowej członków izb architektów oraz inżynierów budownictwa i dyscyplinarnej,
 - 4) składa Krajowemu Zjazdowi Izby coroczne sprawozdanie ze swojej działalności,
 - 5) sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych sądów dyscyplinarnych,
 - 6) uchyla uchwały okręgowych sądów dyscyplinarnych sprzeczne z prawem lub uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie niniejszej ustawy.
- ##### 2. Krajowy Sąd Dyscyplinarny orzeka w składzie trzyosobowym jako sąd pierwszej instancji i pięciosobowym jako sąd odwoławczy.

Art. 38.

Krajowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej:

- 1) prowadzi postępowanie wyjaśniające oraz sprawuje funkcje oskarżyciela w sprawach z zakresu odpowiedzialności zawodowej członków izb architektów oraz inżynierów budownictwa i dyscyplinarnej członków organów Krajowej Izby,
- 2) składa odwołania od orzeczeń Krajowego Sądu Dyscyplinarnego w sprawach, o których mowa w pkt 1, do właściwego sądu apelacyjnego w zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej lub skargę do sądu administracyjnego w zakresie odpowiedzialności zawodowej członków izb architektów oraz inżynierów budownictwa,
- 3) sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych rzeczników odpowiedzialności zawodowej,
- 4) składa Krajowemu Zjazdowi Izby roczne i kadencyjne sprawozdanie, ze swojej działalności.

Rozdział 4

Członkostwo w okręgowych izbach

Art. 39.

Osoby, o których mowa w art. 12a ustawy – Prawo budowlane oraz w art. 5 ust. 3 pkt 6 i ust. 4 ustawy, podlegają na ich wniosek wpisowi na listę członków wskazanej przez nich okręgowej izby i podlegają przepisom ustawy, z zastrzeżeniem art. 33 pkt 8 i 9.

Art. 40.

1. Członek izby ma prawo:
 - 1) korzystać z pomocy w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz zapewnienia właściwych warunków wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie lub czynności urbanisty,
 - 2) korzystać z ochrony i pomocy prawnej izby,
 - 3) korzystać z działalności samopomocowej.
2. Członek samorządu zawodowego może zaskarżyć uchwałę okręgowej izby do właściwych organów Krajowej Izby, a uchwałę Krajowej Izby do sądu administracyjnego.

Art. 41.

Członek izby jest obowiązany:

- 1) przestrzegać przy wykonywaniu czynności zawodowych obowiązujących przepisów oraz zasad wiedzy technicznej lub urbanistycznej,
- 2) przestrzegać zasad etyki zawodowej,
- 3) stosować się do uchwał organów izby,
- 4) regularnie opłacać składki członkowskie.

Art. 42.

1. Skreślenie z listy członków okręgowej izby następuje w wypadku:
 - 1) wniosku członka,
 - 2) orzeczenia o stwierdzeniu utraty uprawnień budowlanych,
 - 3) orzeczenia kary, o której mowa w art. 54 ust. 1 pkt 4,
 - 4) śmierci członka.
2. Skreślenie z listy członków okręgowych izb może nastąpić także w wypadku nieuiszczania składek członkowskich przez okres 1 roku.
3. Zawieszenie w prawach członka izby następuje w wypadku:
 - 1) orzeczenia kary, o której mowa w art. 96 ust. 1 pkt 3 ustawy – Prawo budowlane,
 - 2) orzeczenia kary dyscyplinarnej o zawieszeniu w prawach członka izby,
 - 3) nieuiszczania składek członkowskich przez okres dłuższy niż 6 miesięcy,
 - 4) wniosku członka izby, który czasowo zaprzestał wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie lub czynności urbanisty.

Art. 43.

1. Członkowi izby ukaranemu w trybie odpowiedzialności zawodowej izb architektów oraz inżynierów budownictwa lub dyscyplinarnej, do czasu zatarcia kary zawieszenia w prawach członka, nie przysługuje czynne i bierne prawo wyborcze.
2. Członek izby, o którym mowa w ust. 1, nie może pełnić funkcji w organach izby, a jego mandat w tych organach wygasa.
3. Zawieszenie w prawach członka izby powoduje zakaz wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1–5 ustawy – Prawo budowlane, na okres zawieszenia.

Art. 44.

Członek organów izby pełni swoje funkcje społecznie, chyba że Zjazd Krajowej Izby, w drodze uchwały, postanowi inaczej.

Rozdział 5**Odpowiedzialność dyscyplinarna****Art. 45.**

1. Członek izby podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za zawinione naruszenie obowiązków, o których mowa w art. 41.
2. Od odpowiedzialności dyscyplinarnej wyłączone są czyny podlegające odpowiedzialności zawodowej, określone w art. 95 ustawy – Prawo budowlane, oraz czyny podlegające odpowiedzialności porządkowej zgodnie z przepisami Kodeksu pracy.

Art. 46.

Postępowanie dyscyplinarne obejmuje:

- 1) postępowanie wyjaśniające,
- 2) postępowanie przed sądem dyscyplinarnym,
- 3) postępowanie wykonawcze.

Art. 47.

1. Postępowanie dyscyplinarne wszczyna się na wniosek okręgowej rady izby, okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej lub Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej.
2. Oskarżycielem w postępowaniu dyscyplinarnym przed okręgowym sądem dyscyplinarnym jest okręgowy rzecznik odpowiedzialności zawodowej, a przed Krajowym Sądem Dyscyplinarnym w sprawach członków organów Krajowej Izby – Krajowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej.

Art. 48.

Stronami w postępowaniu dyscyplinarnym są:

- 1) oskarżyciel,
- 2) obwiniony,

3) pokrzywdzony.

Art. 49.

1. Członek izby, którego dotyczy postępowanie może ustanowić obrońców spośród członków samorządu zawodowego, adwokatów lub radców prawnych w każdym stadium postępowania.
2. Obrońcą nie może być członek sądu dyscyplinarnego i rzecznik odpowiedzialności zawodowej.
3. W wypadku gdy członek izby nie ma obrońcy z wyboru, sąd dyscyplinarny wyznaczy mu obrońcę z urzędu, jeżeli:
 - 1) zachodzi uzasadniona wątpliwość co do poczytalności osoby, której dotyczy postępowanie,
 - 2) postępowanie toczy się po śmierci osoby, której dotyczy postępowanie.
4. Sąd dyscyplinarny na wniosek obwinionego może wyznaczyć obrońcę także w innych uzasadnionych wypadkach.
5. Przepisy ust. 3 i 4 stosuje się również w toku postępowania wyjaśniającego.
6. Obrońca jest obowiązany zachować w tajemnicy wszystko, o czym się dowie w związku z wykonywaniem czynności obrońcy.

Art. 50.

W razie śmierci obwinionego przed ukończeniem postępowania dyscyplinarnego toczy się ono nadal, jeżeli tego zażąda małżonek obwinionego, jego krewny w linii prostej, brat lub siostra, w terminie 2 miesiące od dnia zgonu obwinionego.

Art. 51.

1. Postępowanie dyscyplinarne o ten sam czyn toczy się niezależnie od postępowania karnego lub postępowania dyscyplinarnego wszczętego w jednostce organizacyjnej, w której przepisy szczególne przewidują takie postępowanie. Postępowanie dyscyplinarne może być jednak zawieszane do czasu ukończenia postępowania karnego.
2. Postępowania dyscyplinarnego nie wszczyna się, a wszczęte umarza, jeżeli zaistniała okoliczność, która według Kodeksu postępowania karnego wyłącza ściganie.

Art. 52.

1. Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego:
 - 1) po upływie 3 miesięcy od dnia powzięcia przez okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej lub Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej wiadomości o popełnieniu przewinienia,
 - 2) jeżeli od chwili popełnienia przewinienia upłynęły 3 lata.
2. W wypadku gdy czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie dyscyplinarne następuje dopiero z upływem karalności przestępstwa.
3. Przedawnienie dyscyplinarne przerywa każda czynność okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej lub Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej.

Art. 53.

Członkowie sądów dyscyplinarnych są niezawiśli w zakresie orzekania w sprawach dyscyplinarnych, podlegają tylko przepisom prawa i orzekają na podstawie swojego przekonania opartego na swobodnej ocenie całokształtu dowodów zebranych w toku postępowania, uwzględniając okoliczności przemawiające zarówno na korzyść, jak i niekorzyść obwinionego członka samorządu zawodowego.

Art. 54.

1. Okręgowy sąd dyscyplinarny w sprawach dyscyplinarnych może orzekać następujące kary:
 - 1) upomnienie,
 - 2) nagana,
 - 3) zawieszenie, na okres do 2 lat, w prawach członka izby,
 - 4) skreślenie z listy członków izby.
2. Okręgowy sąd dyscyplinarny może wzywać i przesłuchiwać świadków oraz biegłych z zachowaniem przepisów postępowania karnego.
3. Od orzeczenia okręgowego sądu dyscyplinarnego obwinionemu oraz okręgowemu rzecznikowi odpowiedzialności zawodowej przysługuje prawo wniesienia odwołania do Krajowego Sądu Dyscyplinarnego, w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia na piśmie wraz z uzasadnieniem.
4. Od orzeczenia Krajowego Sądu Dyscyplinarnego w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej przysługuje obwinionemu, okręgowemu rzecznikowi odpowiedzialności zawodowej lub Krajowemu Rzecznikowi Odpowiedzialności Zawodowej prawo wniesienia odwołania do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania obwinionego sądu apelacyjnego – sądu pracy i ubezpieczeń społecznych, w terminie 14 dni od dnia doręczenia na piśmie rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem.
5. Do rozpoznania odwołania stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o apelacji. Od orzeczeń sądu apelacyjnego kasacja nie przysługuje.

Art. 55.

1. Właściwy sąd dyscyplinarny przekazuje niezwłocznie okręgowej radzie odpis prawomocnego orzeczenia o nałożeniu kary z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej w celu dokonania wpisu o ukaraniu w rejestrze, o którym mowa w art. 19 ust. 1 pkt 10.
2. (utracił moc).²⁾
3. Jeżeli w okresach, o których mowa w ust. 2, członek izby został ukarany inną karą dyscyplinarną zatarciem wpisu o ukaraniu następuje łącznie z zatarciem późniejszego wpisu.

Art. 56.

Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, po zasięgnięciu opinii Krajowych Izb, okre-

²⁾ Na podstawie wyroku TK z dn. 18.10.2010 r., sygn. akt K 1/09 (Dz. U. Nr 200, poz. 1326).

śli, w drodze rozporządzenia, szczególne zasady i tryb postępowania dyscyplinarnego, z uwzględnieniem zagadnień dotyczących:

- 1) stron i obrońców,
- 2) postępowania wyjaśniającego,
- 3) postępowania odwoławczego,
- 4) wykonania orzeczeń,
- 5) wznowienia postępowania,
- 6) kosztów postępowania.

Rozdział 6

Polubowne rozstrzyganie sporów

Art. 57.

1. Okręgowe sądy dyscyplinarne, na wniosek członka izby i za pisemną zgodą wszystkich stron, mogą rozpatrywać, jako sądy polubowne, spory między członkami izb oraz między członkami izb a innymi podmiotami, jeżeli spory te dotyczą wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie lub zawodu urbanisty.
2. W wypadku sporów, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o sądach polubownych.

Rozdział 7

Mienie i gospodarka finansowa izby

Art. 58.

1. Działalność samorządu zawodowego jest finansowana z jego majątku.
2. Majątek samorządu zawodowego stanowią środki finansowe oraz nieruchomości i mienie ruchome.
3. Majątek samorządu zawodowego powstaje:
 - 1) ze składek członkowskich,
 - 2) z zapisów, darowizn i dotacji,
 - 3) z wpływów z działalności gospodarczej,
 - 4) z innych wpływów.
4. Majątkiem izby zarządza właściwa rada izby.
5. Izby prowadzą gospodarkę finansową zgodnie z odrębnymi przepisami.

Rozdział 8

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 59.

W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2000 r. Nr 106, poz. 1126, Nr 109, poz. 1157 i Nr 120, poz. 1268) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 w pkt 18 kropkę zastępuje się przecinkiem oraz dodaje się pkt 19 w brzmieniu:

- „19) organie samorządu zawodowego – należy przez to rozumieć organy określone w ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz. U. Nr 5, poz. 42).”;
- 2) w art. 12:
- a) ust. 1 pkt 6 skreśla się,
- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, określone w ust. 1 pkt 1–5, mogą wykonywać wyłącznie osoby posiadające odpowiednie wykształcenie techniczne i praktykę zawodową, dostosowane do rodzaju, stopnia skomplikowania działalności i innych wymagań związanych z wykonywaną funkcją, stwierdzone decyzją, zwaną dalej „uprawnieniami budowlanymi.” wydaną przez organ samorządu zawodowego. ”,
- c) ust. 4–7 otrzymują brzmienie:
- „4. Egzamin składa się przed organem samorządu zawodowego.
5. Koszty postępowania kwalifikacyjnego ponosi osoba ubiegająca się o nadanie uprawnień budowlanych.
6. Osoby wykonujące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie są odpowiedzialne za wykonywanie tych funkcji zgodnie z przepisami, obowiązującymi Polskimi Normami i zasadami wiedzy technicznej oraz za należyłą staranność w wykonywaniu pracy, jej właściwą organizację, bezpieczeństwo i jakość.
7. Podstawę do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie stanowi wpis do centralnego rejestru, o którym mowa w art. 88a ust. 1 pkt 3 lit. a), oraz zgodnie z odrębnymi przepisami – wpis na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego.”;

3) po art. 12 dodaje się art. 12a w brzmieniu:

- „Art. 12a. 1. Samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, oprócz osób, o których mowa w art. 12, mogą również wykonywać osoby będące obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej, które:
- 1) posiadają prawo wykonywania czynności odpowiadających samodzielnym funkcjom technicznym w budownictwie w innym kraju,
 - 2) ukończyły studia wyższe zagraniczne uznane w Polsce za równorzędne,
 - 3) odbyły dwuletnią praktykę przy sporządzaniu projektów lub na budowie.
2. Właściwy organ samorządu zawodowego przeprowadza postępowanie weryfikacyjne w zakresie, o którym mowa w ust. 1, i wydaje decyzję w sprawie nadania uprawnień budowlanych.
3. Do osób, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy ustawy, z wyjątkiem art. 14 ust. 3.”;

4) po art. 12a dodaje się art. 12b w brzmieniu:

- „Art. 12b. Umowa międzynarodowa zawarta na zasadzie wzajemności może określić inny tryb nadawania uprawnień budowlanych.”;

5) w art. 15 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

- „1. Rzeczoznawcą budowlanym może być osoba, która:
- 1) korzysta w pełni z praw publicznych,

- 2) posiada:
 - a) dyplom ukończenia wyższej uczelni,
 - b) uprawnienia budowlane bez ograniczeń oraz co najmniej 10 lat praktyki odbytej po ich uzyskaniu,
 - c) opinie dwóch rzeczoznawców budowlanych odpowiedniej specjalności.
2. Właściwy organ samorządu zawodowego na wniosek zainteresowanego, orzeka, w drodze decyzji, o nadaniu tytułu rzeczoznawcy budowlanego, określając, na podstawie opinii, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. c), oraz odbytej praktyki, zakres, w którym funkcja rzeczoznawcy budowlanego może być wykonywana. Zakres ten nie może wykraczać poza specjalność techniczno-budowlaną objętą posiadanymi uprawnieniami.”;
- 6) w art. 88a:
 - a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1,
 - b) w ust. tym pkt 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1) pełni funkcję organu wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do:
 - a) wojewodów i wojewódzkich inspektorów nadzoru budowlanego oraz sprawuje nadzór nad ich działalnością,
 - b) organów samorządu zawodowego w sprawach nadawania uprawnień budowlanych oraz odpowiedzialności zawodowej w budownictwie”,
 - c) dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu:
 - „2. W rejestrach, o których mowa w ust. 1 pkt 3, zamieszcza się następujące dane: imiona i nazwisko, adres, numer PESEL oraz informację o wykształceniu i tytułach naukowych.
 3. Minister właściwy do spraw architektury i budownictwa określa, w drodze rozporządzenia, wzory i sposób prowadzenia rejestrów, o których mowa w ust. 1 pkt 3, a w szczególności:
 - 1) wymogi, jakim powinny odpowiadać rejestry,
 - 2) dokumenty dołączane do wniosku o wpis do rejestrów, stanowiące podstawę dokonania wpisu.”;
- 7) w art. 91 w pkt 2 na końcu dodaje się wyrazy „lub prawa wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie”;
- 8) w art. 97 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
 - „3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, może złożyć w zakresie swojej właściwości organ samorządu zawodowego.”;
- 9) art. 98 otrzymuje brzmienie:
 - „Art. 98. 1. W sprawach odpowiedzialności zawodowej w budownictwie orzekają, w specjalnościach, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1–5, organy samorządu zawodowego, a w specjalnościach, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 6 – organ właściwy w sprawach nadawania uprawnień.
 2. Właściwość organów samorządu zawodowego w sprawach odpowiedzialności zawodowej w budownictwie zawodowym regulują odrębne przepisy.”;
- 10) w art. 101:
 - a) w ust. 1 zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

- „Organ, który orzekał w I instancji o odpowiedzialności zawodowej w budownictwie, na wniosek ukaranego, orzeka o zatarciu kary, jeżeli ukarany:”
- b) w ust. 2 wyraz „wojewoda” zastępuje się wyrazami „organ, o którym mowa w ust. 1,”.

Art. 60.

W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139, Nr 41, poz. 142, Nr 111, poz. 1279 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 109, poz. 1157 i Nr 120, poz. 1268) skreśla się rozdział 5.

Rozdział 9

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 61.

1. Ministrowie: właściwy do spraw architektury i budownictwa oraz właściwy do spraw gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej, po zasięgnięciu opinii stowarzyszeń zawodowych i naukowo-technicznych, w terminie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy, powołają odpowiednio Komitety Organizacyjne Izb Architektów, Inżynierów Budownictwa oraz Urbanistów, zwane dalej „Komitetami”.
2. Zadaniem Komitetów, o których mowa w ust. 1, jest:
 - 1) opracowanie projektów regulaminów pierwszych zjazdów okręgowych izb i Krajowych Zjazdów Izb oraz regulaminów wyborów delegatów na te zjazdy,
 - 2) ustalenie liczby, obszaru i siedzib okręgowych izb,
 - 3) zwołanie, zgodnie z przepisami ustawy, pierwszych zjazdów okręgowych izb oraz Krajowych Zjazdów Izb do dnia 31 grudnia 2002 r.
3. Komitety posiadają uprawnienia Krajowych Rad Izb i okręgowych rad izb do czasu ich wyboru.
4. Komitety, w terminie do dnia 31 marca 2002 r., ustanowią spośród swoich członków pełnomocników okręgowych, ustalając dla nich okręgi i siedziby.
5. Osoby posiadające uprawnienia, o których mowa w art. 5 ust. 1, 2 i ust. 3 pkt 1 i 2, składają do właściwych pełnomocników okręgowych:
 - 1) wniosek o wpisanie na listę członków okręgowej izby,
 - 2) dokumenty poświadczające posiadane uprawnienia.
6. Pełnomocnik okręgowy, po sprawdzeniu prawidłowości złożonych dokumentów, bezzwłocznie wpisuje osoby, o których mowa w ust. 5, na listę członków okręgowej izby.
7. W przypadku odmowy wpisu na listę, o której mowa w ust. 6, pełnomocnik okręgowy przekazuje wniosek do Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego lub Prezesa Urzędu Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast w celu przeprowadzenia postępowania w sprawie wpisu i wydania decyzji.
8. Przy składaniu wniosku, o którym mowa w ust. 5 pkt 1, pełnomocnicy okręgowi pobierają opłatę w wysokości 50 zł na poczet składki członkowskiej izby, Wpływy z opłaty przeznaczają się na pokrycie kosztów działania Komitetów, w szczególności na organizację i przeprowadzenie pierwszych zjazdów okręgowych izb oraz Krajowych Zjazdów Izb.

9. W pierwszych zjazdach mogą brać udział osoby wpisane na listy członków okręgowych izb w trybie ust. 6 i 7 lub wybrani przez nich delegaci.

Art. 62.

Do dnia zwołania pierwszych zjazdów okręgowych izb i Krajowych Zjazdów Izb oraz przez okres 3 miesięcy od tego dnia:

- 1) prawo wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie oraz samodzielnego projektowania przestrzeni w skali regionalnej i lokalnej lub kierowania zespołem prowadzącym takie projektowanie przysługuje na zasadach dotychczasowych,
- 2) zadania określone w art. 8 pkt 4 wykonują oraz nadają uprawnienia urbanistyczne, a także prowadzą postępowania w sprawie odpowiedzialności zawodowej właściwe organy na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 63.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 61, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia,
- 2) art. 5 ust. 3 pkt 6 oraz art. 59 pkt 3, które wchodzi w życie z dniem przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej.